

Kl. 11.02

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne starte med at takke alle for den meget entydige opbakning, der har været til de tre lovforslag. Det er jo en sag, som har optaget rigtig mange i rigtig mange år. Folketingets Retsudvalg har været i Grønland og drøftet sagen med grønlandske politikere. Jeg har også selv personlig haft rigtig gode drøftelser i Grønland om denne sag, så vi kunne finde hinanden i en forståelse af, at Den Grønlandske Retsvæsenkommissions betænkning så hurtigt som overhovedet muligt kunne blive færdiggjort til lovgivningsproces.

Det er gennemgående, at samtlige ordførere her i dag understreger, at det har været en meget lang proces, men at man også er meget, meget glad for det resultatet, der er kommet ud af det.

Jeg vil egentlig starte med den sidste taler og sige tak til hr. Lars-Emil Johansen for talen. Jeg er helt enig med hr. Lars-Emil Johansen i, at en særlig tak naturligvis skal lyde til medlemmerne af Den Grønlandske Retsvæsenkommission. Der har jo været lidt udskiftninger undervejs, men det er et meget, meget godt og solidt stykke arbejde, der er blevet lavet. Det er klart, at der også skal lyde en tak til både grønlandske og danske politikere og ikke mindst til den grønlandske befolkning for at have haft tålmodighed i denne her sag.

Vi har alle sammen ved selvsyn kunne se, at der har været et meget stort behov for de moderniseringer, som lovforslagene lægger op til, og som jeg også meget kort vil gennemgå, men der er for mig at se ingen tvivl om, at vi nu er nået til vejs ende, og at det nu er et spørgsmål om, at Folketinget gør sit arbejde og behandler lovforslagene, så de forhåbentlig kan blive vedtaget inden længe og også træde i kraft i overensstemmelse med de datoer, der er nedskrevet i lovforslagene.

Som mange har været inde på, er der tale om en gennemgribende modernisering af reglerne, for så vidt angår det grønlandske retsvæsen. Jeg er meget enig med hr. Lars-Emil Johansen i, at det har været en balancegang mellem at finde grønlandske løsninger til grønlandske problemer – den respekt gennemsyner også de lovforslag, som vi her taler om – og samtidig også være åben over for, at man på nogle områder har ønsket at lade sig inspirere af andre ting, der også laves andre steder, og kopiere dem og få dem med i lovgivningen. Jeg synes, at den balancegang er lykkedes meget, meget fint.

Hvis vi skal tage det helt overordnede, er der på alle områder, der gælder retsvæsenet, tale om nye, spændende moderniseringer og nyskabelser. Det er helt korrekt – det er en af de ting, der har været rejst af mange, bl.a. af hr. Kim Andersen – at man lægger op til, at der som hidtil skal være 18 retskredse. Der har været – også i forbindelse med Landstingets behandling af betænkningen og lovforslagene – drøftelse af, hvorvidt de 18 retskredse var for mange. Men vi har valgt at sige, at det må afvente de drøftelser, der er om kommunesammenlægninger, og så bliver det Rådet for Grønlands Retsvæsen, der får mulighed for at overveje, om der i lyset af en ny kommunal struktur kan være behov for en yderligere regionalisering med færre retskredse.

Kredsdommerne kan fortsat ikke være jurister, men det, som det er meget væsentligt at få understreget, er, at der nu kommer en egentlig uddannelse af kredsdommere og uddannelse af domsmænd og retssekretærer, samt at den juridiske vejledning i forhold til retskredsene styrkes. Der oprettes et dommerråd, der medvirker til at ansætte kredsdommere og behandler sager om afskedigelser af kredsdommere. Der etableres en ny juridisk domstol, Retten i Grønland, der skal behandle de juridisk komplicerede sager i første instans. Grønlands Landsret vil så fremover alene behandle appelsager, og Højesteret vil fortsat være den øverste domstol.

Som mange har været inde på, bl.a. fru Anne Bastrup, er det også meget væsentligt at få understreget, at det grønlandske sprogs rolle i retsplejen styrkes. Det er en helt fundamental, man kan sige en helt elementær betingelse, at der naturligvis skrives på det sprog, som folk nu kan læse og forstå. Det lovfæstes, at en række væsentlige retlige dokumenter skal oversættes til det sprog, som den pågældende, f.eks. den sigtede eller tiltalte, forstår. I det ligger der, som fru Anne Bastrup var inde på, at der i øget omfang sker en oversættelse af retlige dokumenter til grønlandsk.

Forsvarere i kriminalsager vil som udgangspunkt fortsat ikke være jurister, men også her vil der blive indført en forsvarerautorisation for personer, som har gennemført en ny formaliseret forsvareruddannelse. Der lægges op til, at retten i alvorlige sager kan beskikke en advokat som udenretlig rådgiver for den ikkejuridisk uddannede forsvarer. Der lægges op til, at der etableres en hotline, en telefonrådgivning, fra en advokat, som en autoriseret forsvarer kan benytte for at få vejledning i konkrete sager. Advokaters